

Ekonomski cilji: Gosp. Razvoj, stabilna raven cen, nizka stopnja nezaposlenosti, uravnoteženi odnos s tujino. **Fiskalna politika** je sistem ukrepov s katerimi država vpliva na javnofinancijske prihodke in odhodke (javna poraba je državna potrošnja; javnofinancijski odhodki pokažejo doseg javne porabe v posameznem letu; javnofinancijski prihodki pokažejo vse vire za financiranje javne porabe). **Globalna bilanca** je enoten konsolidiran izkaz javnih tokov (državni proračun, občinski proračun, zavod za pokoj in invalid zavarovanje, zavod za zdravstveno zavarovanje). **Javno Finančni Prihodki** davčni, nedaščni, kapitalski, transferni prihodki, prejete donacije. **Javno Finančni Odhodki:** tekoči odhodki (plače za javne službe, materialni stroški obresti za posojila. **Tekoči transferji** (prejemek ki nekdo dobi pa ne rabi nič storiti. **Investicijski odhodki** (zajemajo nakup države za investicijske namene; povečajo realno premoženje države. **Investicijski transferji** (pomenijo povečanje realnega premoženja teh sredstev). **Ekspanzivna fiskalna politika** ta politika znižuje davke in povečuje transferje (poveča se poraba gospodinjstev znižanje davkov pa spodbudi večja delovna prizadevanja (plače so manj obdavečene). **Restriktivno omejevalno politiko** zvišuje davke in zmanjšuje transferje. **Načini financiranja proračunskega primanjkljaja:** zadolževanje države doma in v tujini, povečanje davkov, odprodaja državnega premoženja. **Funkcije fiskalne politike** (alokacijsko, prerezdelitveno, stabilizacijsko) Sredstva denarne politike (kol denarja v obtoku (m1, m2, m3 (obrestna mera)). **Obrestna mera** je cena za 1 enoto izposojenega kapitala, **obresti** so za celoten izposojen kapital. **Eskontna obrestna** mera je tista ki jo c.b. uravnava obrestne mere za obvezne rezerve bank in obrestne mere po kateri centralna banka posoja denar poslovnim bankam. Izdajanje denarja (s krediti državi, s krediti v tujini, krediti poslovnih bank) **Restriktivna denarna politika** (gre za omejevanje gosp. Aktivnosti, treba je zmanjšati kol. denarja v obtoku c.b. to naredi ta zviša eskontno stopnjo zato so krediti dražji => povpraševanje po njih se zmanjša in zviša stopnjo obvezne rezerve, vrednostne papirje pordava da potegne denar iz obtoka. **Ekspanzivna denarna politika gre za pospeševanje gosp. Aktivnosti, c.b. zniža eskontno stopnjo in zniža stopnjo obvezne rezerve, vrednostne papirje kupuje. Tečajna politika: devizni tečaj cena tujega denarja izražena v domači valuti**

REŽIMI: trdni devizni tečaj: tečaj lahko naraste in pade le za 1% **sterilizacija blagajniški zapisi** >(neke vrste obveznice s tem zmanjša kol. denarja v obtoku potegniti denar iz obtoka) Drseči tečaj samo ponudba in povpraševanje ga oblikujeta deprecijacija = devalvacija, aprecijacija = revalvacija **Devalvacija** zviša uradni devizni tečaj s tem se želi izogniti inflaciji in hitremu zmanjševanju deviz spodbudi večji izvoz negativni pa vpliva na uvoz. **Revalvacija** zniža uradni dev. tečaj s tem se želi izgoniti nenehnemu odkupovanju presežka na trgu. **Necarinska zaščita:** subvencije in površinske dajatve, količinske omejitve, uvozna oz. izvozna dovoljena in prepovedi, udeležba države v trgovini, carinski postopek, necarinske dajatve pri uvozu). **Mednarodna konkurenčnost** (im. pudarek na zanosti, tehn) WEF bolja gledajo na bdp). **Saldo trgovinska bilanca** = izvoz - uvoz. Nam prikazuje velikost izvoza in uvoza blaga. **SID** (izdaja stroitvene garancije, zavaruje pred komerc in nekoerc tveganji, refinancira izvozne kredite (ponovno jih pridobi). **Plačilna bilanca** zajema plačila ki gredo legalno skozi mejo v določenem obdobju 1 leto) **Debet** vsa plačila ki jih preb. slo. plačajo tujem predznak - uvoz blaga. **Kreditne postavke** vsa plačila ki jih tujci plačajo slo. preb. Predznak +. **2 računa** **plačilna bilanca: tekoči** (zajema vsa plačila blaga in storitev) **trgovinska bilanca** (izvoz uvoz blaga), **bilanca storitev** (prejemki in izdatki povezani s turizmom), **dohodki od dela in kapitala** (plače nadomestila) prejemki od lastnine kapital v tujini ali izdatki ki jih plačajo lastnikom v tujino za njihov kapital na slo. ozemlju, transferna plačila ali tekoči transferji: nakazila, zdolcem, resnte, pokojnine. **KAPITALSKO FINANČNI RAČUN:** premoženje v tujini (nakup vr. pap, neposredne naložbe večji od 10%) s tem rač. spremljamo tudi **kreditne tokove s tujino** mednarodnih denarnih rezerv, **(kapitalski račun, finančni račun) ostale naložbe:** povečanje terjatev do tujine beležimo z - zmanjšanje pa z +. **INTEGRACIJA delitev:** območje proste trgovine, carinska unija, skupni trg, ekonomska gosp. unija, popolna ekonomska integracija (enotna valuta, skupna c.b. un. skupna ekonomska politika) **Cilj ekonomskih integracij** (povečanje proiz. v državi, pocenitev proizvodnje, izboljšanje odnosov menjave med državami, lažje prestrukturiranje proizvodnje v posameznih državah članicah, lažje uresničevanje in uveljavljanje skup. polit. in ideoloških ciljev.